

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Viktiga händelser och resultat under året - sammanfattning.....	4
Uppdrag till samtliga nämnder enligt inriktningsbeslutet	5
Uppdrag till nämnden enligt inriktningsbeslutet.....	6
Sammanvägda indikatorer	7
Övergripande uppdrag till nämnderna	10
Uppdrag till nämnden	10
Lidköping 2030.....	11
Lidköping 2030.....	12
Lidköping 2030.....	12
Strategi: Kunden/Brukaren i fokus.....	12
Framgångsfaktor: Flexibla tjänster med individen i centrum	12
Strategi: Lokal utveckling i ett globalt perspektiv	14
Framgångsfaktor: Möjlighet till en hållbar livsstil.....	14
Framgångsfaktor: Attraktiv utbildning och arbetsmarknad.....	16
Framgångsfaktor: Varierat boende i attraktiva miljöer	16
Strategi: En organisation i framkant	17
Framgångsfaktor: Gränsöverskridande samverkan	17
Framgångsfaktor: Engagerade medarbetare, god ekonomi och hög kvalitet.....	17
Framgångsfaktor: Tidiga samordnade insatser som förebygger utanförskap	19
HÄNDELSER OCH RESULTAT UNDER 2019	21
Äldreomsorg	21
Beslut om insatser inom äldreomsorg 2015- 2019	24
Funktionsnedsättning	25
Hälso- och sjukvård	26
Personal	27
Kvalitet	28
IT och teknik.....	29
Kommunikation och information.....	29
Internationella projekt.....	29
Samverkan	30
Miljö.....	30
Vård- och omsorgsnämnden.....	30
Ekonomi.....	32

VÅRD & OMSORGS UPPDRAG OCH VERKSAMHET

Vård- och omsorgsnämnden fullgör vad som i lag gäller omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Nämnden utövar också ledning av den kommunala hälso- och sjukvården.

Huvudsakliga verksamhetsområden:

- Förebyggande och hälsofrämjande verksamhet
- Boende för äldre
- Stöd och service i hemvård
- Stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- Hälso- och sjukvård

VIKTIGA HÄNDELSER OCH RESULTAT UNDER ÅRET - SAMMANFATTNING

Vård- och omsorgsnämnden har fortsatt arbetet med att genomföra Äldreomsorgsplan 2016-2020 och Plan för stöd och service till personer med funktionsnedsättning 2017-2021 för att kunna möta nuvarande och framtida behov. Planarbetet är Vård & Omsorgs sätt att genomföra de uppdrag nämnden fått.

För äldreomsorgen har satsningen på förebyggande och hälsofrämjande insatser genomförts i form av uppsökande verksamhet, mötesplatser, servicetjänster med mera. Antalet besök på mötesplatserna har ökat i år igen och uppgått till 169 179 och servicetjänster har använts av 225 personer. 51 procent av kommunens 75-åringar som inte har äldreomsorg har deltagit i studiecirkel med temat att bli äldre. 136 volontärer samt 24 föreningar har direkt bidragit i verksamheten.

Hemvården, som är basen i äldreomsorgen, har under året totalt gett insatser till 1069 personer. Kontinuiteten har varit god med 12 omvårdnadspersonal i genomsnitt. Motsvarande siffra för riket var 16 olika personal.

Antalet korttidsplatser har minskats med tio platser.

Ett bedömningsteam för inskrivning i kommunal hälso- och sjukvård har startats.

Målgruppen för funktionsnedsättning har förändrats över tid och det blir allt fler brukare med autism vilket lett till behov av förändringar i verksamheten och ny kompetens hos personalen. Antalet barn som vistas på korttidsboendet Grodden har ökat till 64.

Den nya servicebostaden på Sjölunda äng är nu färdigställd och under december månad år 2019 fick kommunen tillgång till huset. I huset finns 8 nya boendeplatser, och planering är inflyttning under januari 2020.

AB Bostäder har tillsammans med Vård & Omsorg under en längre period letat efter en lämplig lokal till ett funktionshindercenter. Det finns nu ett antaget förslag som är Bifrost på Torggatan. Byggnationen är påbörjad och beräknas vara klar till april 2021.

Utifrån ett politiskt uppdrag har en översyn genomförts av lokalerna för den dagliga verksamheten i framtiden. Översynen visade på ett behov att modernisera och samlokalisera verksamheten. Arbete har påbörjats med att hitta nya lokaler och arbetssätt som bättre möter verksamhetens behov.

Trygghetscentralen har en tid funnit i Räddningstjänstens lokaler och har nu även gått över dit organisatoriskt. Trygghetscentralen har varit en viktig faktor för att skapa trygghet. Användning av välfärdsteknik ökar och kamera som nattillsyn har används av 30 personer och 31 har använt sig av GPS-larm.

Årets brukarundersökningar visade återigen på hög brukarnöjdhet.

Antal platser i äldre- och demensboende har under året minskats med sex platser och är nu vid årsskiftet 379 platser, inklusive åtta platser för äldre inom LSS. 508 personer har under året bott på äldre- eller demensboende. Väntetiden till särskilt boende uppgick i genomsnitt till 41 dagar, medianen 23. Motsvarande siffra för riket var 67 dagar.

Ombyggnationen av äldreboendet i Tolsjö är klar, med ombyggda avdelningskök och gemensamhetsutrymmen samt nybyggnation av mötesplats, hemvård/teamlokaler och tillagningskök. Ombyggnationen av lokaler i Ågårdsskogens vårdcentrum har också färdigställts under året i lokalerna för korttid, växelvård och dagverksamhet. Bygget av ett Demenscentrum har efter lång planering och projektering kommit igång på Östhaga. Byggnation av trygghetsbostäder i kvarteret Bifrost, Torggatan, har startat.

I rutiner för samordnad vårdplanering mellan kommun och region som varit igång drygt ett år ligger Lidköping på ett snitt på 0,1 dagar inom möjliga tre dagar.

256 dygn har använts på Hospice Gabriel av avtalade 700.

49 personer med demensdiagnos överrapporterade från primärvården

Andelen med heltidsanställning har ökat från 93 procent 2018 till 94 procent 2019.

Vissa rekryteringssvårigheter finns framförallt för personer med högskolekompetens. Sjukfrånvaron har minskat från 7,8 procent 2018 till 7,4 procent 2019.

Resultatet är -4,6 mnkr för helåret 2019. Orsakerna är flera. Åtgärder för att nå budgetbalans har inte gett det ekonomiska utfall som varit planerat. Det handlar bland annat om neddragning av platser inom äldreomsorgen. Hemvården och personlig assistans går med underskott men har förbättrat resultatet sedan föregående år.

UPPDRAG TILL SAMTLIGA NÄMNDER ENLIGT INRIKTNINGSBESLUTET

Resultatförbättrande åtgärder motsvarande 20 mnkr per år för 2018 och 2019.

Kommunen ska aktivt motverka alla former av diskriminering i människors vardag och öka tillgängligheten till arbete. En ökad samordning och samverkan ska ske inom integrationsarbetet för att invandrare och flyktingar ska få möjlighet att bli delaktiga i samhället. Lidköping är en

klimatkommun. Satsning på kollektivtrafik, biogas, en utvecklad avfallssortering och aktivt energibesparingsarbete ska fortsätta.

Redovisning av personalförsörjningsläget för planperioden 2018-2020.

Specifikt önskas följande:

- En kartläggning av nuläget gällande personalförsörjning
- En behovsanalys för planperioden samt på fem års sikt.
- Vad för satsningar bör göras för att säkerställa behovet av personalförsörjning, i första hand för planperioden 2018-2020 samt på längre sikt.

Vård- och omsorgsnämnden har arbetat aktivt med resultatförbättrande åtgärder. Detta har varit en nödvändighet, inte enbart utifrån uppdraget från kommunfullmäktige, utan även för att nå budgetbalans. Nämnden har under 2019 haft kostnader för personlig assistans och hemvård som överstiger budget. De sparåtgärder som genomförts är minskning av platser i demensboende och korttidsboende.

UPPDRAG TILL NÄMNDEN ENLIGT INRIKTNINGSBESLUTET

Långsiktigt säkerställa att ge de äldre:

- Äldreomsorg utifrån individuella behov
- Inflytande och möjlighet att påverka det egna boendet samt service
- Brukarnas valmöjligheter och inflytande ska öka

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska utgå från varje persons behov och önskemål. Omvårdnad och pedagogiskt stöd ska erbjudas för att möjliggöra personlig utveckling. Individuella genomförandeplaner ska upprättas för att möjliggöra delaktighet och livskvalitet i samhället på ett jämlikt sätt. Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att redovisa nuläge samt hur detta ska säkerställas i framtiden.

I samverkan med social- och arbetsmarknadsnämnden ta fram förslag och åtgärder som förbättrar informationen till brukare och anhöriga så att delaktigheten ökar i planering av boende och vård.

Kommentar:

Äldreomsorg

Vård- och omsorgsnämnden har under året arbetat med att genomföra äldreomsorgsplan 2016-2020. Inriktningen har varit att fortsätta satsningen på förebyggande och hälsofrämjande insatser med målet att skjuta upp eller minska behovet av mer omfattande insatser.

Den enskilde ges inflytande och möjlighet att påverka genom en individuell genomförandeplan. På äldreboenden finns brukarråd där de boende kan påverka. På demensboenden skapas delaktighet i den aktuella vardagsituationen samt i anhörigråd.

Funktionsnedsättning

Fortsatt arbete med genomförandet av Plan för stöd och service till personer med funktionsnedsättning 2017-2021 för att möta nuvarande och framtida behov. Vid årsskiftet väntade två personer på bostad. Väntetider över sex månader kan generera vite. Under året har, sammanlagt 0,4 mnkr, utdömts i vite för Lidköpings kommun med anledning av kösituationen.

Samverkan Social & Arbetsmarknad

Samverkan med Social & Arbetsmarknad finns bland annat utöver samarbete på individnivå, i arbetet med tidigt samordnade insatser, TSI och kring digitala verktyg för ökad delaktighet. Inför 2020 har genomförts en översyn av organisatorisk tillhörighet för handläggare och sjuksköterskor inom funktionshinder.

SAMMANVÄGDA INDIKATORER

SAMMANVÄGDA INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
VON SI Antal vårdpersonal som en vårdtagare möter under 14 dagar, antal	11	12	10		→
<p>Kommentar: Mätning av personalkontinuitet i hemvården genomfördes under oktober 2019. Motsvarande värde för riket uppgick till 16 personal. Mätning sker årligen under samma tidsperiod. Ingår i nationell undersökning. Värdet visar antal olika personal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod. Gäller personer, 65 år eller äldre, som har två eller fler besök av hemtjänsten varje dag (måndag-söndag). Trygghetslarm och matleveranser räknas ej. Mätningen avser tiden 07.00 - 22.00.</p>					
VON SI Kund/brukarnöjdhet helhetsbedömning hemvård, %	95	95	95		→
<p>Kommentar: Andel brukare som uppgett att de var nöjda med hemtjänsten som helhet. Motsvarande värde för riket uppgick till 88 procent. Resultatet för denna indikator visar på hög brukarnöjdhet, både för årets resultat och över tid. Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.</p>					
VON SI Kund/brukarnöjdhet helhetsbedömning särskilt boende, %	90	93	90		↗

Kommentar: Andel brukare som uppgett att de var nöjda med sitt särskilda boende som helhet. Motsvarande värde för riket uppgick till 81 procent. Källa: Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen.					
VON SI Väntetid till särskilt boende (antal dagar)	23	41	30		→
Kommentar: Genomsnittlig väntetid till särskilt boende (äldre) uppgick till 41 dagar. En ökning jämfört med de senaste årens utfall. Motsvarande värde för riket var 67 dagar. Indikatorn avser väntetid från ansökningsdatum till första erbjudandedatum om bostad. Mätperiod 1 januari - 30 juni 2019. Analys av resultatet visade att medianväntetiden var 23 dagar, i de fall där väntetiden ej levt upp till målvärdet på 30 dagar fanns specifika önskemål alternativt sökande som var bosatta i andra kommuner vilket medfört längre handläggningstid avseende utredning och beslut om särskilt boende. Källa: Kolada. Egen mätning av respektive kommun.					
VON SI Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, %	5,80		0,00		-
Kommentar: Senast kända utfall är +2,6 procent och avser år 2018. Motsvarande utfall år 2017 var +6,1 procent. För äldreomsorgen var kostnaden för helheten för 2018 under rikets genomsnitt (SCB), mätt som kostnad i kr/invånare över 80 år. I jämförelse med andra kommuner hjälpte Lidköping färre personer genom traditionella insatser såsom hemtjänst och särskilt boende men lade mer medel på öppna och förebyggande insatser. Den satsningen gjorde att volymerna i traditionella insatser började ligga under rikets. I nettokostnadsavvikelsen ingår många variabler utöver själva nettokostnaden; ålder på befolkningen, civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Variabler som kan förändras snabbt i den här jämförelsen. Den största orsaken till skillnaden mellan åren är befolkningsförändringen. När referenskostnaden för äldre tas fram används befolkningens åldersfördelning som underlag. Rikets referenskostnad ökade under 2018 medan Lidköpings kostnad minskade såväl netto som brutto. Därav förändringen från +6,1 till +2,6 procent.					
VON SI Nettokostnadsavvikelse LSS, %	-2,10		0,00		-
Kommentar: Senast kända utfall är +2,6 procent och avser år 2018. I jämförelse med andra kommuner hjälper Lidköping fler personer inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning. Rikets framräknade referenskostnad minskade under 2018 med lite drygt två procent. Lidköpings kostnader för LSS ökade under samma år med 0,5 procent. Därav förändringen.					

VON SI Kund/brukarnöjdhet självbestämmande (inflytande) funktionshinder, bostad med särskilt service, LSS, %	84	86	87		↗
<p>Kommentar: Indikatorn avser andel personer som bor i bostäder med särskild service (grupp- eller servicebostäder) LSS, som har svarat Ja på frågan Får du bestämma om saker som är viktiga för dig? Resultatet från årets brukarundersökning är inte helt jämförbart med tidigare års resultat från undersökningarna. Samtliga grupp- och servicebostäder LSS i Lidköping ingick i undersökningen oavsett om det var Vård & Omsorg eller Social & Arbetsmarknad som var ansvarig för boendet. Undersökningen har genomförts med stöd av ett webbaserat verktyg för enkäter anpassat till personer med funktionsnedsättning, vilket medfört att brukarna självständigt kunnat svara på frågorna. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.</p>					
VON SI Kund/brukarnöjdhet självbestämmande (inflytande) funktionshinder, daglig verksamhet, LSS, %	83				-
<p>Kommentar: Inget utfall för år 2019. Brukarundersökning sker med intervallet vartannat år. Nästa undersökning inom Daglig verksamhet genomförs år 2020.</p>					

ÖVERGRIPANDE UPPDRAG TILL NÄMNDERNA

Kommentar:

Kommunen ska aktivt motverka alla former av diskriminering i människors vardag och öka tillgängligheten till arbete. En ökad samordning och samverkan ska ske inom integrationsarbetet för att invandrare och flyktingar ska få möjlighet att bli delaktiga i samhället. Lidköping är en klimatkommun och verkar för att uppnå målen och viljeinriktningarna i Miljöplan för Lidköpings kommun. Satsning ska även göras på kollektivtrafik.

Vård & Omsorg har under året påbörjat skifte för hemvården på landsbygden från bensin- och dieseldrivna personbilar till eldrivna.

Verksamheterna ska utifrån tidigare personalförsörjningskartläggning fullfölja plan och vid behov revidera för planperiod 2019-2021. Se vidare redovisning av uppdraget

Vård & Omsorg har under de senaste åren märkt av en brist på arbetskraft och ett ökat konkurrensläge. Konkurrensläget har påverkat löneläget för bristyrkena vilket lett till löneglidning.

Befolkningsprognoserna på 5-10 års sikt pekar på ett ökat antal äldre och ökade volymer inom Vård & Omsorgs verksamhet. Det förväntas bli en obalans då medborgare i arbetsför ålder inte kommer kunna täcka behovet av arbetskraft. Motsvarande situation råder nationellt.

Eftersom rekryteringsläget är ansträngt inom flertalet yrkeskategorier har insatser genomförts för att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare som både kan rekrytera och behålla befintlig personal. Under 2019 har läget varit något stabilare än åren innan.

Berörda nämnder ser till att barn och unga med särskilda behov och deras föräldrar får hjälp av en samordnare för att underlätta kontakterna med de olika berörda förvaltningar, vårdgivare och myndigheter. Samarbete kring barn- och ungdomsverksamheten utvecklas bland annat genom den genomförandeplan som tagits fram inom TSI - tidigt samordnade insatser.

UPPDRAG TILL NÄMNDEN

Kommentar:

Vård- och omsorgsnämnden har under året arbetat med att genomföra äldreomsorgsplan 2016-2020. Inriktningen har varit att fortsätta satsningen på förebyggande och hälsofrämjande insatser med målet att skjuta upp eller minska behovet av mer omfattande insatser.

Den enskilde ges inflytande och möjlighet att påverka genom en individuell genomförandeplan. På äldreboenden finns brukarråd där de boende kan påverka. På demensboenden skapas delaktighet i den aktuella vardagssituationen samt i anhörigråd.

Funktionsnedsättning

Fortsatt arbete med genomförandet av Plan för stöd och service till personer med funktionsnedsättning 2017-2021 för att möta nuvarande och framtida behov. Vid slutet av juli fanns åtta väntande till bostad inom LSS. Behovet bedöms kunna tillgodoses med nuvarande planering.

Samverkan Social & Arbetsmarknad

Samarbete med Social & Arbetsmarknad finns bland annat utöver samarbete på individnivå, i arbetet med tidigt samordnade insatser, TSI och kring digitala verktyg för ökad delaktighet. Ökat samarbete och samverkan med Social & Arbetsmarknad kring systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete inom våra gemensamma processer för att "Främja hälsa och tillgodose vård och sociala tjänster".

LIDKÖPING 2030

Erkänt god livskvalitet, hälsosam miljö och bra service för alla gör att fler flyttar till Lidköping och vi är minst 45 000 Lidköpingsbor.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Befolkningsutveckling, antal	347		440		↗
<p>Kommentar: Den 1 november 2019 bodde det 40 106 invånare i Lidköping vilket är en ökning med 227 personer jämfört med 31 december 2018 då det bodde 39 879 personer i kommunen. Målvärdet med en befolkningsökning på 440 personer under året uppnåddes inte.</p>					
KF Medborgare som är nöjda med Lidköping som plats att leva och bo på, nöjd-region-index (0-100)	73	69	75		↘
<p>Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med tidigare undersökningar. Medelvärdet för de 135 kommuner som deltog 2019 var 59.</p>					
KF Medborgare som är nöjda med kommunens verksamheter (index 0-100)	65	63	68		↘
<p>Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med tidigare undersökningar. Medelvärdet för de 135 kommuner som deltog 2019 var 53.</p>					

LIDKÖPING 2030

Lidköping är en mötesplats som har fördubblat antalet besökare.

LIDKÖPING 2030

Det ska finnas jobb inom räckhåll för alla som vill bo i Lidköping och kommunikationer till och från Lidköping så man kan ta sig till och från utbildning och arbete.

STRATEGI: KUNDEN/BRUKAREN I FOKUS

FRAMGÅNGSFAKTOR: FLEXIBLA TJÄNSTER MED INDIVIDEN I CENTRUM

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDENS BIDRAG TILL FLEXIBLA TJÄNSTER

Satsningen på förebyggande och hälsofrämjande insatser har fortsatt i form av uppsökande verksamhet, mötesplatser, servicetjänster med mera. Antalet besök på mötesplatserna och antalet personer som använder servicetjänster har ökat även under 2019. Tillgången på platser i särskilt boende för äldre har varit relativt god. Inom funktionsnedsättning har antalet barn som vistas på korttidsboendet Grodden ökat. Trygghetscentralen, som under året gått över till Räddningstjänsten, har åter igen varit en viktig faktor för att skapa trygghet.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Medborgare som upplever det lätt att komma i kontakt med kommunens personal (index 0-100))	7,0	6,6	7,5		→
Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med undersökningen 2017 men bättre än resultatet 2015. Medelvärde för de 135 kommuner som deltog 2019 var 5,9.					
KF eblomlådan, digitala välfärdstjänster och självservice (medelvärde 0-3) (iv 2015)	1,8	2,1	2,1		↗
Kommentar: En ny teknisk plattform för självservice (e-tjänster) lanserades. Den nya plattformen är lättare att använda och medborgaren kan själv följa sina ärenden, bokningar och köplatser via "Mina sidor". Våren 2020 kommer självservicefunktionen att lansera e-bokning av familjerådgivare via "Mina sidor". Nationella					

<p>initiativ och lösningar inom området kommer att öka. Dessa kommer dock inte att ge resultat på kort sikt utan får ses i ett längre perspektiv. Ett projekt för nationellt boknings- och bidragssystem är ett konkret exempel som Lidköpings kommun deltar i.</p>					
KF Medborgare som upplever att de har delaktighet och inflytande (index 0-100)	51	47	53		→
<p>Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med undersökningen 2017 men bättre än resultatet 2015. Medelvärdet för de 135 kommuner som deltog 2019 var 39.</p>					
KF Medborgare som upplever bra bemötande av kommunens personal (index 0-100)	7,4	6,9	7,5		→
<p>Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med tidigare undersökning men samma som undersökningen 2015. Medelvärdet för de 135 kommuner som deltog 2019 var 6,4.</p>					
KF Kundundersökning genomförd, %	100	100			→
<p>Kommentar: Vård & Omsorg har genomfört brukarundersökningar inom äldreomsorgen (hemtjänst och särskilt boende) samt grupp- och servicebostäder enligt LSS. Utöver dessa har anhöriga och deras närstående tillfrågats om kvaliteten på insatsen avlösning i hemmet.</p>					
KF eblomlådan, ledning, arbetssätt och metoder för digital utveckling	1,8	1,9	1,9		→
<p>Kommentar: Ett digitaliseringsprogram antogs av kommunfullmäktige 2019. Avsikten med digitaliseringsprogrammet är att skapa samling inom kommunens förvaltningar och bolag kring digitaliseringsarbetet och ange en kommunövergripande viljeinriktning för arbetet med digital utveckling och att skapa förutsättningar för användning av digital teknik för att göra medborgarens digitala möte med kommunen enklare och effektivare. Tre strategiska utvecklingsområden är prioriterade: styrning och finansiering, informationssäkerhet och systemförvaltning.</p>					

STRATEGI: LOKAL UTVECKLING I ETT GLOBALT PERSPEKTIV

FRAMGÅNGSFAKTOR: MÖJLIGHET TILL EN HÅLLBAR LIVSSTIL

NÄMNDENS BIDRAG TILL EN HÅLLBAR LIVSSTIL

Kommentar:

För att klara äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning inför framtiden krävs att verksamheten är både socialt och ekonomiskt hållbar. För att vara socialt hållbar behöver medborgarna känna sig trygga med att det är lätt och enkelt för den enskilde att komma i kontakt med Vård & Omsorg för att få sina behov och önskemål tillgodosedda. Insatser som är trygghetskapande är uppsökande verksamhet i form av studiecirkel, hembesök, fixarbrandis, samt trygghetslarm och servicetjänster. Dessa former av insatser ska utökas och utvecklas vidare.

För Vård & Omsorg är det viktigt att arbeta med skadeförebyggande arbete för att förhindra att skador uppkommer. Seniorers hälsa, en arbetsgrupp som har hört till Folkhälsorådet, har i SeniorCenters regi arrangerat förebyggande insatser. Från 2020 kommer denna verksamhet att läggas på mötesplatserna. Vård & Omsorg använder Senior Alert som är ett kvalitetsregister som bland annat syftar till att förebygga fallskador. Arbetet med registret ska öka och utvecklas. Viktiga faktorer för en hållbar livsstil är socialt umgänge och aktivitet vilket de geografiskt spridda mötesplatserna bidrar till.

Nämnden har arbetat för att bidra till att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Antalet användare av servicetjänster fortsätter att öka. Resurser har flyttats över till mer hälsofrämjande och förebyggande insatser. SeniorCenter bedriver uppsökande verksamhet och når en allt högre andel äldre.

Ett webbaserat arbetsverktyg Funca används inom Funktionsnedsättning. Funca är byggt på uppdrag av Socialdepartementet, och syftet med verktyget är att förebygga och minska utmanande beteende samt att förbättra delaktighet och självbestämmande för vuxna personer med insatser enligt LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Klimatpåverkan		1	2		↗
Kommentar: Det övergripande målet ser inte ut att uppnås till 2020 men vi har sett ett litet trendbrott. Samhället i geografiska Lidköping minskar inte utsläppen i den hastighet som skulle behövas för att nå det övergripande målet 2020.					
KF Miljöranking	52	18	20		↗
Kommentar: Lidköpings kommun hamnar på plats 18 av 290 i årets kommunranking. Det är en förbättring jämfört med plats 23 i förra årets ranking.					

Länsplacering: 2 av 49 i Västra Götalands län.					
Placering i kommungrupp: 1 av 136 mindre städer och landsbygdskommuner.					
KF Medborgare som känner sig trygga (index 0-100)	68	60	68		→
Kommentar: Resultatet var något sämre jämfört med undersökningen 2017 men bättre än resultatet 2015. Medelvärdet för de 135 kommuner som deltog 2019 var 57.					
KF Antal personer per 1000 invånare vårdade i slutenvård pga skada (iv 2013)	11,2		10,2		-
Kommentar: Senaste värde är 9,9 (2018). De senaste åren har det skett en något förbättrad utveckling.					
KF Ohälsotal 20-29 år	19,0	19,9	19,0		→
Kommentar: Senaste värde är från mars 2019.					
KF Antal individer utan bostad	34		35		-
Kommentar: Det gjordes ingen mätning av antal individer utan bostad under 2019.					
KF Sjukpenningtal, 16-64 år (kvinnor)	12,0	15,5	14,0		↘
Kommentar: De senaste åren har det varit en något försämrad trend.					

KF Sjukpenningtal, 16-64 år (män)	6,6	7,8	8,0		↘
Kommentar: De senaste åren har det varit en något försämrad trend.					

FRAMGÅNGSFAKTOR: ATTRAKTIV UTBILDNING OCH ARBETSMARKNAD

NÄMNDENS BIDRAG TILL ATTRAKTIV UTBILDNING OCH ARBETSMARKNAD

Kommentar:

Heltid ökar attraktiviteten hos Vård & Omsorg och att man som anställd ges stöd för vidareutbildning. En kompetensmodell med tre nivåer: baskompetens (kunna), fördjupad kompetens (driva) och expertkompetens (leda) leder till kompetensstegar och karriärmöjligheter.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Ungdomsarbetslöshet, %	16,1	8,2	14,0		→
Kommentar: November 2019 var ungdomsarbetslösheten (18-24 år) 8,20 procent (öppet arbetslösa och sökande i program). Det är något sämre än 2018 men bättre än målvärdet.					

FRAMGÅNGSFAKTOR: VARIERAT BOENDE I ATTRAKTIVA MILJÖER

NÄMNDENS BIDRAG TILL VARIERAT BOENDE I ATTRAKTIVA MILJÖER

Kommentar:

Vård- och omsorgsnämnden deltar aktivt i planering och byggnation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Under 2019 har AB Bostäder byggt klart åtta lägenheter i gruppbostad i Sjölunda med inflyttning januari 2020. Byggnation av seniorbostäder i kvarteret Bifrost har påbörjats.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Antal lägenheter som är trygghetsbostäder	106	229	318		↗

Kommentar:

2019-12-31 var utfallet 229 trygghetlägenheter och målvärdet för 2019 uppnåddes därför inte. I målvärdet ingår bedömningen att befintliga pensionärlägenheter byggts om för att motsvara standard för trygghetsbostäder. Trenden visar dock på god utveckling av trygghetsbostäder. Planering för ytterligare trygghetsbostäder pågår kontinuerligt.

STRATEGI: EN ORGANISATION I FRAMKANT

FRAMGÅNGSFAKTOR: GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMVERKAN

NÄMNDENS BIDRAG TILL GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMVERKAN

Kommentar:

Vård & Omsorg är med i två projekt finansierade av Europeiska socialfonden. Det är projektet Hållbart arbetsliv, med medfinansiering av Europeiska socialfonden, och Högskolan i Skövde som projektägare. Projektet avslutades i höstas. Utöver detta har Divos, som handlar om digital kompetens för all personal inom vård och omsorg, startat upp. Vård & Omsorg, Lidköping är projektägare och deltar gör övriga kommuner inom V6.

FRAMGÅNGSFAKTOR: ENGAGERADE MEDARBETARE, GOD EKONOMI OCH HÖG KVALITET

NÄMNDENS BIDRAG TILL ENGAGERADE MEDARBETARE, GOD EKONOMI OCH HÖG KVALITET

Kommentar:

Vartannat år genomförs en medarbetarundersökning i Lidköpings kommun. Under 2019 gjordes ingen undersökning utan verksamheten har fortsatt arbeta med de handlingsplaner som upprättades på enhets-, områdes- och förvaltningsnivå efter den undersökning som genomfördes 2018. Medarbetarundersökningen och handlingsplanerna blir ett verktyg i det ständigt pågående arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning 2018 uppgick till 92 procent och under 2019 har denna andel ökat till 94 procent. Under 2019 har den positiva trenden med sjunkande sjukskrivningstal fortsatt. I juni 2019 var sjukfrånvaron de senaste 12 månaderna 7,8 procent vilket kan jämföras med 8,1 procent året innan. En rad insatser har under året fortgått inom hälsoområdet för att kunna fortsätta denna positiva utveckling.

Kompetensutveckling har skett inom en rad olika kunskapsområden på såväl basnivå som på fördjupad nivå och expertnivå, enligt den kompetensmodell som finns för Vård & Omsorg i Lidköpings kommun.

Stor enighet om vart vi är på väg långsiktigt, i kombination med ett starkt inre fokus på det egna arbetet, i våra verksamheter, för att nå målen har bidraget till en gynnsam utveckling för verksamheten inom Vård & Omsorg.

Vård- och omsorgsnämnden har bedrivit ett systematiskt kvalitetsarbete. Egenkontroll och verksamhetsuppföljningar har genomförts enligt plan. Resultaten från granskningar, mätningar och jämförelser, både lokalt och nationellt, visade på verksamheter av god kvalitet med hög brukarnöjdhet. Brukarundersökningar har genomförts inom hemvård, äldreboende, grupp- och servicebostäder LSS samt anhörigstöd. Resultat och analys av kvalitetsarbetet redovisas i den särskilda Kvalitetsberättelse som skrivs årligen och som biläggs vård- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Medarbetarengagemang, HME	82				-
Kommentar: Medarbetarundersökningen gjordes 2018 och förvaltningens index för medarbetarengagemang (HME) var 78. Nästa medarbetarundersökning kommer att göras 2020.					
KF Möjligheter till kompetensutveckling för medarbetarna (index 0-5)	3,7				-
Kommentar: Uppfattningen om möjlighet till kompetensutveckling var 3,7 för förvaltningen i medarbetsundersökningen 2018. Nästa medarbetarundersökning kommer att göras 2020.					
KF Sjukfrånvaro, %		7,4	6,0		↗
Kommentar: Sjukfrånvaro för november var 5,7 procent för kommunen som helhet och 7,4 procent för Vård & Omsorg. Målvärdet för 2019 avser kommunen som helhet. Sjukfrånvaron har under år 2019 minskat för Vård & Omsorg jämfört med tidigare år. Korttidsfrånvaron ligger på samma nivå som föregående år däremot har långtidsfrånvaron minskat. En rad hälsofrämjande insatser har pågått under året. En tillsvidare tjänst som rehabiliteringskoordinator har inrättats under året för att arbeta med förebyggande insatser som ett led i att sänka sjukfrånvaron.					
KF Andel tillsvidareanställda med en heltidstjänst i grunden, %		94	85		↗
Kommentar: I december var andel heltidsanställda av totalt antal tillsvidareanställda 92 procent i kommunen som helhet och 94 procent för Vård & Omsorg. Andelen tillsvidareanställda med en heltidstjänst inom Vård & Omsorg har ökat succesivt de senaste åren och så även under år 2019.					
KF Ledarskapsindex (index 0-5)	4,0				-

Kommentar: Ledarskapsindexet för kommunen som helhet var 4,0 i senaste medarbetarundersökningen som gjordes 2018. Nästa medarbetarundersökning kommer att göras 2020.					
KF Budgetföljsamhet +/-, %	0,3	-0,5	1,0		→
Kommentar: Vård & Omsorg strävar alltid efter att ha ett utbud i balans med efterfrågan, en kvalitet som är tillräckligt bra och ett ekonomiskt resultat nära noll.					
KF Internkontroll genomförd, %	100	100	100		→
Kommentar: Vård & Omsorg genomfört intern kontroll med riskbedömda kontrollmoment enligt plan.					
KF Resultat Kommunkompassen	549				-
Kommentar: Det gjordes inte någon kommunkompass under 2019.					
KF Miljöledning sammanvägd indikator		2	2		→
Kommentar: De flesta underliggande indikatorer går åt rätt håll och ligger i fas med prognos för att nå målen eller nära att nå målen. Under 2019 har bra arbete skett med miljömärkta livsmedel, energioptimering i lokaler, solenergi och införande av elbilar i Vård och Omsorgs verksamhet på landsbygden. Övergång till förnybar diesel har gett stort genomslag med en reducering på cirka 70 procent men takten mot fossilfritt går nu mycket långsammare.					

FRAMGÅNGSFAKTOR: TIDIGA SAMORDNADE INSATSER SOM FÖREBYGGER UTANFÖRSKAP

NÄMNDENS BIDRAG TILL TIDIGA SAMORDNADE INSATSER SOM FÖREBYGGER UTANFÖRSKAP

Kommentar:

Vård- och omsorgsnämnden har deltagit i det övergripande arbetet i samverkan mellan förvaltningar, det så kallade Tidigt samordnade insatser (TSI), riktat till barn och ungdomar.

INDIKATORER

Titel	Ingångsvärde	Utfall 2019	Målvärde 2019	Bedömning	Trend
KF Närvaro i grundskolan, %	93,0	80,0	95,0		→
<p>Kommentar: Närvaron var cirka 80 procent under våren 2019. Observera att av dessa är det endast 6 procent som är giltig eller ogiltig frånvaro. Resterande 12 procent är lektionstid som är oregistrerad i systemet. Läraren har alltså inte fyllt i närvaro eller frånvaro för lektionen. Elevernas närvaro ligger i paritet med tidigare år.</p>					
KF Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov i SV, Sv2 och MA, kommunala skolor, %	65	74	78		↗
KF Elever i åk 9 som uppnått målen i alla ämnen, lägeskommun, %	84,7	79,8	84,0		→
<p>Kommentar: Denna indikator mäter elevernas resultat i de kommunala skolorna samt på Broholmsskolan. Utfallet för 2019 är det bästa på fyra år, men når inte upp till målvärdet.</p>					
KF Närvaro i gymnasieskolan, %	86,1	89,6	88,6		↗
<p>Kommentar: Resultatet avser närvaron på samtliga program i alla gymnasiala skolformer under 2019. Närvaron för kvinnor var 88,5 procent och för män 90,8 procent.</p>					
KF Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, %	83,0	77,1	95,0		↘
<p>Kommentar: Detta är ett värde som har stigit och minskat under åren. Värdet har legat mellan 81,8 till 77,1 procent de fyra senaste åren. Nämnden arbetar intensivt med att stabilisera och öka elevernas möjligheter att uppnå kunskapskraven i alla ämnen.</p>					

HÄNDELSER OCH RESULTAT UNDER 2019

ÄLDREOMSORG

Hälsofrämjande- och förebyggande

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har fortsatt under året i form av uppsökande verksamhet, mötesplatser, servicetjänster med mera. Antalet besök på mötesplatserna har ökat med cirka 2000 besök till 169 179 med under 2019.

Antalet besök på mötesplatser (inklusive lunchgäster) under 2019

Mötesplats	Hemvårdsenhet	Antal besök 2018	Antal besök 2019
Tusenfotingen, Östbygatan	Marielund	12456	13610
Ljuspunkten, Marielund	Marielund	4664	3885
Hjärtat, Skaragatan	Centrum Öst	14856	13302
Solhaga, Solhagsvägen	Solhaga hemvård	26986	25703
Drömstan, Stenportsgatan	Drömstan/Stenhammar	16028	16918
Björkhaga, Järpås	Järpås	10674	12262
Bäckliden, Vinninga	Vinninga	3694	10266
Ljungen, Rådagatan	Ljungen/Råda	22654	20194
Sleipner	Centrum Väst	4229	2427
Bräddegården	Ljungen/Råda	9110	9958
Tun	Örslösa/Tun	4938	4418
Örslösa	Örslösa/Tun	5329	7206
Tolsjö	Tolsjö	3010	2518
SeniorCenter, Målaregatan		28447	26962
	Summa:	167075	169179

Vård & Omsorgs uppsökande verksamhet, vilken vänder sig till dem som fyller 75 år och inte har hjälp från Vård & Omsorg, gäller i första hand deltagande i en studiecirkel. Under 2019 har det hållits 19 studiecirkel där 220 personer deltagit, 51 procent av målgruppen, vilket är högre än året innan då 49 procent deltog. Studiecirkelarna har genomförts på kommunens olika mötesplatser. Syftet med studiecirkeln är att ge information om åldrandeprocessen, dess konsekvenser och möjligheter, samt visa på verktyg och strategier för att hantera vardagen. Till alla som fyllt 80 år under 2019 och inte har hjälp från Vård & Omsorg, 220 personer, har skickats information om vad Vård & Omsorg kan erbjuda. Sex personer har hört av sig och önskat mer information.

Antalet hushåll som använder servicetjänster utan bistånd har varit 225 under 2019 vilket är lägre än 2018. Däremot har totalt antal köpta timmar ökat. Fixarbrandis har genomfört 1038 besök.

Antalet volontärer, som finns som extra resurser inom Vård & Omsorg, uppgår till 136 en liten ökning jämfört med 133 föregående år. Utöver dessa finns 24 föreningar aktiva i verksamheten med exempelvis promenad och besöksgrupper.

Anhörigstöd

Anhörigsamordnaren har informerat enskilda anhöriga, föreningar och personal om anhörigstöd. Vid två tillfällen under året har informationsbord om anhörigstöd varit funnits på Lidköpings sjukhus. Information om anhörigstöd ges också i alla anhörigrupper som varit igång. Inom demens har sammanlagt 29 personer träffats under 21 tillfällen i olika grupper.

Anhörigcaféet på onsdagar, i Röda Korsets lokal i Gula villan, har i år haft 346 gäster vilket är en kraftig minskning jämfört med året innan. Orsaken var sommarstängning två veckor. Sista onsdagen varje månad hålls caféet på någon av mötesplatserna.

58 enskilda samtal har utförts med anhöriga under året samt 239 telefonsamtal.

Inom funktionsnedsättning erbjuds det enskilda samtal och må bra aktiviteter som taktill massage och badhuset samt rekreation på Piperska i Lundsbrunn. Taktill massage är fortfarande mycket eftertraktat och brukar vara fullbokat varje termin. Under året har 110 behandlingar genomförts.

En handlingsplan för anhörigstödet under 2020-2023 har arbetats fram under året.

Hemvård, dagverksamhet och korttid

Mötesplatserna är en central del i hemvårdens hälsofrämjande och förebyggande arbete. För de äldre som behöver ett mer omfattande socialt stöd finns dagverksamhet sedan förra året samlad på Ågårdsskogens vårdcentrum förutom för personer med demenssjukdom där dagverksamheten bedrivs inom Demenscentrum. Under 2019 har sammanlagt 120 personer deltagit i dagverksamhet varav 63 inom Demenscentrum. Antalet deltagare är något lägre än året innan.

Ett samtalscafé med studiecirkel för personer som nyligen fått en demenssjukdom har startats.

Under året har 1 069 personer fått hemvård, vilket är 10 personer färre än 2018. Arbetet med det teaminriktade arbetssättet har fortsatt där omvårdnadspersonal, distriktssköterskor, arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut, biståndshandläggare och enhetschef ingår i teamet kring den enskilde. Reglerna kring in- och utskrivning är fortfarande en utmaning för hemvården att ta emot

utskrivningsklara så snabbt som möjligt. Genomsnittet antal dagar har för Lidköping legat på 0,1 dagar under 2019. Utrymmet innan det faller ut betalning är 3 dagar.

I brukarundersökningar och jämförelser visas att hemvården har en hög och jämn kvalitet och kontinuiteten är fortsatt god. Vårdtyngden fortsätter öka när flytt till särskilt boende sker senare. Det finns fortfarande svårigheter att använda personaltiden effektivt kopplat till heltiden vilket är en av orsakerna till att hemvårdens ekonomi går med underskott.

Under året har utvecklingsprojektet Matkasse avslutats och införts som en tjänst i äldreomsorgen. Projektet har delfinansierats av Vinnova, Innovationsmyndigheten.

Bostäder för äldre

I genomsnitt har det funnits fem lediga lägenheter i äldreboende/demensboende under året. En avdelning med åtta platser (varav sex använts under längre tid) på Tallskogens demensboende har stängts under året. Antalet platser i särskilt boende för äldre är vid årsskiftet 379 inklusive åtta platser för målgruppen äldre inom LSS.

Den faktiska genomsnittliga väntetiden till äldreboende, även för den som valt att vänta på annat boende än det erbjudna, har under året varit 39 dagar och till demensboende sex dagar. Sammantagen väntetid för båda boendeformerna har varit 29 dagar. Väntetiden handlar oftast om att den enskilde erbjuds boende inom några veckor men väljer att vänta på plats på ett annat specifikt boende.

Hysesvärdar för trygghetsboendena i kommunen redovisar att de har många intressenter i kö och även till kommunens pensionärlägenheter har det varit kö. Väntetiden förväntas minska i takt med att trygghetsboenden färdigställs i kommunen. Antalet väntande visar tydligt att behovet av bra bostäder för målgruppen inte är tillgodosett.

Det har bott 508 personer i äldreboende/demensboende under 2019 vilket är en ökning med tre personer jämfört med förra året. De boende bor genomsnittligt något kortare tid än tidigare. 163 personer har flyttat in under året varav åtta från annan kommun.

Vård- och omsorgsnämnden deltar aktivt i planering och byggnation av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Under 2019 har byggstart skett för trygghetsbostäder (AB Bostäder benämner numera trygghetsbostäder för seniorbostäder) i kvarteret Bifrost på Torggatan.

Demenscentrum

Byggprojektet Demenscentrum, för att få en samlad kompetens och verksamhet gällande demens, har startat under året. Projektet sker i partnering med företaget Projektlaget. Investeringen är godkänd för 175 mnkr och byggtiden beräknas till 4 år. Inflyttning kommer ske successivt varefter delarna i huset blir klara. Demenscentrum kommer få namnet Villa Videbeck.

Insatser enligt socialtjänstlagen

Insats	Antal bifall 2015	Antal avslag 2015	Antal bifall 2016	Antal avslag 2016	Antal bifall 2017	Antal avslag 2017	Antal bifall 2018	Antal avslag 2018	Antal bifall 2019	Antal avslag 2019
Hemvård	1729	1	1742	1	2250	1	1560	1	1627	1
Egenvård	24	-	38	-	39	-	27	-	59	-
Trygghetslarm	354	-	358	-	324	-	350	-	309	-
Dagverksamhet	138	-	145	-	141	-	162	-	154	-
Kontaktperson	12	1	15	3	15	2	14	3	18	1
Ledsagarservice	10	-	8	-	7	-	7	-	5	-
Äldreboende	117	6	124	-	122	3	133	1	111	3
Gruppboende demens	41	-	59	-	45	-	51	-	48	-
Servicelägenheter	23	5	16	6	7	4	-	1	-	-
Boende särskild service	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korttidsvistelse	622	-	680	-	640	1	676	-	532	1
Växelvård	71	-	80	-	58	-	60	-	72	-
Boende särskilt vårdkrävande	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Stödboende psykiatri	-	2	8	-	10	2	7	-	7	1
Hem för vård eller boende	4	-	3	-	2	-	3	-	1	-
Boendestöd	132	1	147	-	163	-	194	1	168	-
Summa	3280	16	3423	10	3824	13	3244	7	3111	7

Tabellen ovan redovisar fattade beslut om insatser enligt socialtjänstlagen. Den visar både helt nya beslut samt uppföljningar. Vissa beslut gällande hemvård, kontaktpersoner, ledsagarservice, boendestöd och samtliga gällande stödboende psykiatri är fattade av Social & Arbetsmarknad.

På grund av ett nytt resursfördelningssystem genomfördes omställning/förändring av insatser i verksamhetssystemet Procapita där alla hemvårdsärenden lades om vilket medförde att det blev fler beslut 2017.

Barn och unga

På Grodden finns nu 64 barn och ungdomar. Antalet har ökat stadigt de senaste åren. Detta har medfört att verksamheten blivit trångbodd. Det finns nu två träningslägenheter, och en personallägenhet knuten till dessa, där vissa insatser verkställs för några ungdomar. Dessa lokaler har under året även använts för att verkställa beslut om korttidstillsyn.

Boende vuxna

Vid årsskiftet väntade xx personer på bostad. Väntetider över sex månader kan generera ett vite. Vitesbeloppen varierar men grundtanken är att beloppet motsvarar kostnaden för den uteblivna insatsen plus 25 % sanktionsavgift. Under 2019 har vite har utdömts med 0,4 mnkr för Lidköpings kommun. Den nya servicebostaden på Sjölunda äng är nu färdigställd och under december månad år 2019 fick kommunen tillgång till huset. I huset finns 8 nya boendeplatser, och planering för inflyttning finns för sju personer med start under januari månad. Därutöver kommer två satellitlägenheter att finnas i ett närbeläget hus från och med hösten 2020 vilket möjliggör för två ytterligare personer att erbjudas boende. Under året har frågan kring att öppna ett specialiserat boende för äldre funktionsnedsatta utretts och behov av ett sådant boende påvisats.

Personlig assistans

Under år 2019 har antalet med personlig assistans i Lidköpings kommun varit 60 personer. Av dessa verkställer kommunen 27 beslut, och övriga 33 har privata assistansbolag som utförare.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet har idag 90 brukare inskrivna i sin verksamhet. Antalet har varit relativt konstant under året. En översyn har genomförts av lokalerna för verksamheten. I uppdraget ingick att se över vilka behov som finns för framtiden. Översynen visade på behov att modernisera och samlokalisera verksamheten. Utifrån detta har nu arbetet påbörjats att hitta nya lokaler och arbetssätt som bättre möter verksamhetens behov.

Beslut har tagits att Kultur- och fritidssamordnartjänsten med inriktning funktionsnedsättning flyttas från Kultur- och fritidsnämnden till vård- och omsorgsnämnden.

Teamarbete

Teamutbildning har genomförts inom verksamheten för de medarbetare som är nya på arbetet. Detta för att upprätthålla en fungerande struktur för såväl brukarteam som ledningsteam. Uppföljning av teamutbildning/teamarbete har visat att det varit till hjälp i arbetet med brukare, samt skapat samsyn och samverkan i större utsträckning mellan professioner än tidigare.

Byggnation

AB Bostäder har tillsammans med Vård & Omsorg under en längre period letat efter en lämplig lokal till ett funktionshindercenter. Det finns nu ett antaget förslag som är Bifrost på Torggatan. Byggnationen är påbörjad och beräknas vara klar till april 2021.

Den nybyggda servicebostaden i Sjölunda med åtta lägenheter är nu klar för inflyttning.

Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Insats	Antal bifall 2015	Antal avslag 2015	Antal bifall 2016	Antal avslag 2016	Antal bifall 2017	Antal avslag 2017	Antal bifall 2018	Antal avslag 2018	Antal bifall 2019	Antal avslag 2019
Avlösarservice	14	-	14	-	12	-	9	-	10	1
Boende barn	5	-	2	-	4	-	-	-	5	-
Boende vuxna	19	1	26	1	21	3	26	3	30	7
Daglig verksamhet	47	-	64	-	46	-	72	-	72	-
Kontaktperson	77	4	59	3	54	2	48	5	46	9
Korttidstillsyn	14	-	12	-	9	-	11	-	15	-
Korttidsvistelse	60	-	60	2	64	1	73	-	74	1
Ledsagarservice	39	3	40	-	30	-	30	-	19	1
Personlig assistans	30	1	36	3	28	9	40	5	54	3
Summa	305	9	313	9	268	15	309	13	325	22

I tabellen ovan redovisas fattade beslut om insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Den visar både helt nya beslut samt uppföljningar.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
Patientsäkerhetsberättelsen

Enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) ska vårdgivaren senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Patientsäkerhetsberättelsen är upprättad och redovisas för vård- och omsorgsnämnden.

Hemsjukvård

Allt mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser utförs i hemmet vilket kräver kunskap och kvalificerad kompetens. Andelen i hemsjukvård som har en hemsjukvårdsläkare har minskat från 35 % till 31 % av de som är inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt boende i äldreomsorgen.

Närvård

I västra Skaraborg finns en väl fungerande närvårdssamverkan i operativa ledningsgruppen och med närvårdsjukvårdsteamet och det palliativa teamet. Tyvärr har det inte funnits läkare i

Närsjukvårdsteamet under året, vilket har gjort att teamet inte har kunnat arbeta så som det är tänkt.

I närvård västra Skaraborg ingår kommunerna Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara, Vara och Primärvården (10 vårdcentraler) samt Skaraborgs sjukhus Lidköping.

In- och utskrivningar från slutna hälso- och sjukvård

Lagstiftning och rutiner runt in- och utskrivningsklara från sjukhusen har nu varit igång i drygt ett år. Lidköping har ett snitt på 0,1 dagar där tre dagar är gränsen. Samordningen mellan region och kommun innebär ett gemensamt ansvar för att människor får sina samlade behov tillgodosedda. Inom Vård & Omsorg benämns den administration som tar emot anmälan om utslussningar för Kontaktpunkten.

Vård & Omsorg har tagit emot 4546 meddelanden/ärenden i SAMSA, vilket är det program som används vid in- och utskrivning av regionen och kommuner, under 2019, som jämförelse var det 3 976 under hela 2018.

Lidköping har under 2019 inte haft några betaldagar till regionen.

PERSONAL

Nöjd medarbetarindex NMI

Vartannat år genomförs en medarbetarundersökning i Lidköpings kommun. Under 2019 gjordes ingen undersökning utan verksamheten har fortsatt arbeta med de handlingsplaner som upprättades på enhets-, områdes- och förvaltningsnivå efter den undersökning som genomfördes 2018. Medarbetarundersökningen och handlingsplanerna blir ett verktyg i det ständigt pågående arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Anställningsvillkor

Arbetet med bemanningsplanering och heltid har fortgått och bland annat har ett arbetstidsavtal tecknats med Kommunal och bemanningshandboken har omarbetats.

Bland de som har en tillsvidareanställning inom Vård & Omsorg var andelen heltidsanställda i november 2019 94 procent jämfört med 93 procent 2018 (2015 var motsvarande siffra var 64 procent). Detta innebär att Vård & Omsorg nått uppsatt målvärde inom detta område. Sedan projektet övergick till drift 2017 har de allra flesta medarbetare som önskar, en heltidsanställning i grunden. Medarbetare kan även fortsättningsvis välja att arbeta mindre än 100 procent om de så önskar.

För att möjliggöra heltidsanställningar för alla som önskar och samtidigt klara verksamheten inom befintlig budget har under året ett förberedande arbete inför att förändra nattarbetspassens längd år 2020 påbörjats.

Sjukfrånvaro

Vård & Omsorg har under 2019 fortsatt den positiva trenden från tidigare år gällande sjukskrivningar. Under 2019 (dec-nov) hade Vård & Omsorg en sjukfrånvaro på 7,4 procent vilket kan jämföras med 7,8 procent 2018. Korttidsfrånvaron var oförändrad jämfört med samma period föregående år (4.7

%). Det är långtidsfrånvaron som har minskat. Sjukfrånvaron i Lidköping är inte högre än i andra kommuner i Skaraborg.

Kontinuerliga åtgärder har vidtagits under året för att minska sjukfrånvaron. En tillsvidaretjänst som rehabiliteringskoordinator har inrättats (tidigare tidsbegränsad anställning).

Rehabiliteringskoordinatören har gett stöd till chefer i rehabiliteringsarbetet samt möjliggjort att medarbetare med ohälsa får snabbare stöd och att relevanta åtgärder vidtas. Det gör även att långtidssjukskrivningar avslutats i allt högre grad. Förvaltningen har även fortsatt arbetat med det samarbetsforum som pågått sedan 2017 som ger stöd till medarbetare som signalerat ohälsa och haft en upprepad korttidsfrånvaro. Forumet består av rehabkoordinator från Närhälsan, handläggare från Försäkringskassan samt enhetschef och rehabiliteringskoordinator från Vård & Omsorg.

Projektet Hållbart Arbetsliv med målsättning att minska den psykiska ohälsan och sjukfrånvaron har avslutats under 2019. Projektet genomfördes i samarbete med Högskolan i Skövde, samordningsförbundet, Försäkringskassan och tre andra kommuner i västra Skaraborg. Projektet pågick under perioden mars 2017 till september 2019 och finansierades till 85 procent av Europeiska Socialfonden. Förutom dessa projekt så finns för alla medarbetare Kommunens ordinarie Hälsoutbud samt vid behov olika expertkompetenser hos företagshälsovården.

KVALITET

Arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska enligt en statlig författning, SOSFS 2011:9, dokumenteras och bör redovisas i en årlig kvalitetsberättelse. För 2019 har en kvalitetsberättelse och en patientsäkerhetsberättelse upprättats, se bilagor. Vård & Omsorg har även i år fått mycket goda resultat i olika kvalitetsmätningar och jämförelser.

Kvalitetsregister

Vård & Omsorg arbetar med fyra kvalitetsregister: Senior alert, BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens), Palliativa registret och Funca. Registren bygger på registrering, riskbedömningar, åtgärder och uppföljningar. Mer information om arbetet med registren och resultaten ges i patientsäkerhetsberättelsen.

IT OCH TEKNIK

Införande av mobil dokumentation har genomförts inom personlig assistans och nattlag samt pågår för hemvården.

Nyttoanalys och riskanalys framtaget för Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM)

Användning av Videomöten för vårdplaneringsärenden har ökat under året

Ny digital plattform för utbildning och informationsspridning har handlats upp (Infocaption). Kommer användas för bland annat lathundar och personalintroduktion. Kommer även kunna användas externt för medborgare.

Upphandling av nästa generations trygghetslarm för särskilt boende genomförd. För digitala signeringslistor och digitala nycklar (nyckelfri hemvård) pågår upphandling.

Under året påbörjades en stor satsning på kompetensutveckling för all personal inom området digital kompetens. Kompetenssatsningen sker inom projektet DiVOS som är delfinansierat av Europeiska socialfonden.

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

2019 har inneburit många kommunikations- och informationsinsatser av varierat slag.

Även en del marknadsföringsinsatser har genomförts. Exempelvis för att försöka få fler volontärer till Vård & Omsorgs verksamheter, få fler nya kontaktpersoner till personer med olika funktionsnedsättningar och inte minst att försöka locka fler sommarjobbare att söka jobb hos Vård & Omsorg.

Mycket nytt informationsmaterial har producerats under året till de flesta av förvaltningens verksamheter. Såväl annonser, bilder, checklistor, broschyrer och bildspel som inlägg på sociala medier.

Under året har det skapats ett kommungemensamt stafettkonto på Instagram där flera personer och verksamheter från Vård & Omsorg deltagit.

En förstudie av en ny webb har startats upp.

INTERNATIONELLA PROJEKT

Vård- och omsorgsnämnden har under 2019 deltagit i två internationella projekt. Projektet DECI – Digital Environment for Cognitive Inclusion som handlar om demens. Projektet är ett forskningsprojekt i samverkan mellan deltagare från Italien, Spanien, Nederländerna, Israel och Sverige.

Lidköpings Vård & Omsorg är även med i ett projekt kallat Baltse@nior som handlar om inredning av bostäder för äldre.

Vård & Omsorg har under 2019 varit med i två projekt finansierade av Europeiska socialfonden. Det är projektet Hållbart arbetsliv, med medfinansiering av Europeiska socialfonden, och Högskolan i Skövde som projektägare. Projektet avslutades i höstas. DiVOS, som handlar om digital kompetens för all personal inom vård och omsorg, har startat. Vård & Omsorg, Lidköping är projektägare och deltar gör övriga kommuner inom V6, Götene, Skara, Grästorp, Essunga och Vara.

SAMVERKAN

Vård- och omsorgsnämnden har under året fortsatt det framgångsrika samarbetet inom när vården med primärvård och sjukhus. Samverkan inom Skaraborgs kommunalförbund har under året bland annat skett i IT-projekt, Skaraborgs Innovationssluss, utvecklingsfora och kompetensinsatser. Vidare har nämnden samverkat med intresseorganisationer både inom äldreomsorg och inom funktionshinder. För att skapa bra bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning har samverkan skett med lokala föreningar, bostads- och byggföretag.

Ett annat samarbete som blir allt mer omfattande är med de fem kommunerna i V6, Skara, Vara, Essunga, Götene och Grästorp.

Vård & Omsorg deltar i ett forskningsprojekt inom FoU i Väst/GR projekt DIABAHS som handlar om hållbart byggande för seniorer.

MILJÖ

Miljöarbetet inom förvaltningen har liksom föregående år, fokuserat på transporter, kemikalier och avfallshantering. Omställningen till fossilbränslefri fordonsflotta har fortsatt och i augusti levererades de första el-bilarna till hemvården på landsbygden. Förvaltningen använder ca 100 bilar och antalet som drivs med fossila bränslen har minskat kraftigt under året. Förutom byte till el-bilar har övergång till biodiesel, HVO för dieseldrivna fordon medverkat till detta.

Under året har arbetet med att minska antalet kemikalier i verksamheterna fortsatt och en rekommenderad lista för de vanligaste produktgrupperna tagits fram. Arbetet med att ge stöd för källsortering i Vård & Omsorgs verksamheter har påbörjats men många verksamheter saknar fortfarande lämpliga sorteringskärl och hjälp med hämtning av det källsorterade materialet.

I november inbjöds förvaltningens drygt 60 miljöombud till träffar och en förvaltningsövergripande miljögrupp har varit aktiv under året. Förvaltningens miljöarbete har redovisats i kommunens miljö- och klimatutskott.

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Nämnden har haft elva sammanträden och arbetsutskottet har haft tio sammanträden under året. Utöver dessa sammanträden har nämnden haft en och en halv introduktionsdag i januari månad och två utvecklingsdagar i juni månad.

Vid introduktionsdagarna informerades nämnden bland annat om de lagar som styr verksamheten, Vård & Omsorgs organisation samt framtagandeprocessen och syftet med nämndens båda femårsplaner för äldreomsorg respektive funktionsnedsättning. Nämnden fick också information om de ekonomiska förutsättningarna och om det kvalitetsarbete som bedrivs samt för planeringen av införandet av välfärdsteknik inom Vård & Omsorg.

Vid utvecklingsdagarna följdes planarbetet i såväl äldreomsorgsplanen som planen för funktionsnedsättning upp och lägesrapporter lämnades för det pågående förändringsarbetet samt för omställningsprocessen i verksamheten. Nämnden informerades om utvecklingen och planeringen för införandet av välfärdsteknik i verksamheten. Vidare presenterades en ekonomisk uppföljning efter fem månader och diskussioner fördes kring utökningar/effektiviseringar/ omfördelningar i Strategisk plan och budget 2020-2022.

Nämndens ledamöter är indelade i tre kontaktpolitikergrupper och verksamhetens enheter är fördelade på dessa grupper. Under året har kontaktpolitikergrupperna genomfört 23 besök och redogjort för sina intryck från dessa till vård- och omsorgsnämnden.

EKONOMI

DRIFTSREDOVISNING

NETTOKOSTNAD NÄMND, MNKR

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Avv. mot budget
Intäkter	127,0	134,9	132,1	121,0	11,1
Kostnader	-797,1	-813,8	-844,2	-828,5	-15,7
Nettokostnad	-9,6	-0,9	-4,6	0,0	-4,6

NETTOKOSTNAD PER VERKSAMHET, MNKR

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Avv. mot budget
Övergripande förvaltning	-26,7	-31,4	-28,3	-27,6	+0,7
Hela Staden äldre & funktionsnedsatta	201,1	216,6	213,8	222,5	+8,7
Gamla Staden äldreomsorg	193,7	179,2	191,7	190,4	-1,3
Nya Staden äldreomsorg	156,5	168,8	172,9	164,5	-8,4
Funktionsnedsatta	145,5	145,7	162,0	157,6	-4,4
Summa	670,1	678,9	712,1	707,5	-4,6

DRIFTSREDOVISNING KOMMENTARER

Allmänt

Utfallet är -4,6 mnkr för helåret 2019.

Tre delar som var planerade att genomföra 2019 har inte gett det ekonomiska utfall som var förväntat.

- Neddragningen av antal platser inom särskilt boende tog längre tid än planerat och gav bara 1,5 mnkr i besparing istället för 3,0 mnkr enligt plan.
- Införandet av annorlunda hantering av inköp och kyld mat som skulle ge 1,0 mnkr i lägre kostnader har inte genomförts under året.

- De insatser som gjorts inom personalområdet för att sänka kostnaderna för sjuklön har gett goda effekter på frånvaro, framförallt långtidsfrånvaro. Den planerade besparingen på 1,5 mnkr på korttidsfrånvaro har därmed inte uppfyllts.

Sammantaget är det 4,0 mnkr i sänkta kostnader som inte verkställts.

Några tidigareläggningar av besparingar som egentligen avser 2020 har därför genomförts under 2019.

- mindre verksamhet under sommaren på mötesplatser
- tidigare neddragning på korttidsboendet Galeasen. Vilket gett drygt 1,0 mnkr extra i besparing under 2019.
- färre lägenheter i drift på Östhaga under våren 2019.

Totalt räckte det inte hela vägen då vissa verksamheter har haft ökning utöver det som förväntats. Resultatet blev därför negativt för 2019.

Arbetet med förändring fortsätter. I budgeten för 2019 fanns nedanstående omfördelningar:

- Rekryteringsenheten har delats upp på de fyra områdena: Hela staden, Nya staden, Gamla Stadens och Funktionsnedsättning vilket krävt en omfördelning internt med 10 mnkr.
- Det har även skett omfördelningar från särskilt boende till hemvården på 7 mnkr.
- Förvaltningen satsade 2019, 3,0 mnkr ytterligare på personlig assistans.

Dessa förändringar var ett led i förberedelser inför framtiden och möta upp de verksamhetsförändringar som förändrad efterfrågan och strategin för mer förebyggande och öppna verksamheter fört med sig.

En viss utjämning av resultatet har skett. Men det krävs fortfarande att medel flyttas från särskilt boende till hemvård för att täcka underskottet. Av det skälet har Vård & Omsorg stängt delar av Tallskogen och Galeasens korttid under 2019.

+0,7 mnkr Gemensamt

Här redovisas alla intäkter för hyror och mat i särskilt boende. Eftersom Vård & Omsorg har färre lägenheter i drift än budgeterat blir det underskott på intäkterna medan överskottet finns inom boendet för äldre. Här väntades ett större överskott men stängningen skedde senare än planerat.

+8,7 mnkr Hela Staden

Överskottet inom Hela Staden beror på planerade åtgärder, minskad verksamhet inom Demenscentrum och överskott inom SeniorCenter.

-8,4 mnkr Nya Staden Äldreomsorg

Hemvården har störst underskott jämfört med budget inom Nya staden. För 2019 ökades budgeten med 3,5 mnkr. Resultatförbättringen jämfört med 2018 blev 1,6 mnkr inom hemvård. Antalet vårdtimmar totalt i hemvården ökar, dels beroende på att man flyttar senare till boende för äldre och

dels på grund av att de med mindre behov idag får stöd via servicetjänster och mötesplatser. Detta är en förväntad del i Vård & Omsorgs långsiktiga planering. Under de första månaderna 2019 fanns en ökning av personer med stöd och service i hemmet, delvis en följd av förändringen till snabbare hemgång från sjukhus, men som senare stannade av.

Obalansen mellan områdenas resultat kan delvis justeras med omflyttningar av medel i budget. Omföring från särskilt boende till hemvård ligger i linje med planeringen inför förväntad ökning av äldre med behov av stöd. Hemvården klarar volymmässigt att ge ca 3-4 ggr så många stöd och service, jämfört särskilt boende, med samma resursinsats.

Under 2019 har tekniksatsningar och förändringar av arbetstidsförläggning genomförts som åtgärder. Vård & omsorg planerar även för förstärkning i budget 2020 med 10 mnkr. Omprioriteringen av medel från boende till hemvård och till öppna förebyggande insatser fortsätter därmed under perioden 2020-2022.

-1,3 mnkr Gamla Stadens Äldreomsorg

Ett större underskott finns i hemvården. Det regleras delvis genom överskott i boendet. Orsakerna till underskott är samma som i Nya Staden. Samma budgetförstärkning gjordes inför 2019 som i Nya Staden och samma åtgärder sker i Gamla Staden som i Nya Staden.

-4,4 mnkr Funktionshinder

Årets prognos för personlig assistans pekar mot ett minus på -6 mnkr, vilket är bättre än förra årets resultat. Den förstärkta budgeten påverkar resultatet. Vård & Omsorg fortsätter att arbeta med åtgärder som ska frigöra medel att omprioritera till personlig assistans 2020. Även antalet personer med behov av insats i verksamheten boende vuxna, daglig verksamhet och korttidsvistelse barn har ökat och kommer att kräva mer resurser, medel som kommer till förvaltningen via målgruppsmedel. Inga viten finns för närvarande inräknade eller förväntade för 2019. Det blir i så fall första året på tre år utan viten. Ett par dyra placeringar har tillkommit under hösten och försämrat totalresultatet.

INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGAR, MNKR

	Utfall innev. år	Budget innev. år	Avvikelse
Investeringar i inventarier	5,0	6,0	+1,0
Summa	5,0	6,0	+1,0

INVESTERINGSREDOVISNING KOMMENTARER

Överskottet på investeringar beror på att centret för funktionsnedsättning som planeras inte behövde göra några investeringar i inventarier under 2019, vilket var planerat. De åtgärder inom boendet som gjorts under 2018-2019 har gjort att behovet av utbyte av inventarier i boendet för äldre tillfälligt kunnat minskas. Vård & omsorg begär ingen överföring till 2020 av resultatet.

Nyckeltal och verksamhetsmått

Vård- och omsorgsnämnden	Bokslut	Bokslut	Bokslut
	2017	2018	2019
Äldre med service			
Volymutveckling			
Antal särskilda boendelägenheter i drift	396	384	379
Antal personer med hemvård	764	748	755
Nyckeltal			
Andel intäkter av omsättning %	16,0	16,5	15,6
Andel med insats jämfört riket, %	105	97	97
Kostnad jämfört riket, %	100	100	99
Antal år i särskilt boende	2,17	2,48	2,38
Antal år i hemvård	2,32	2,34	2,29
Timmar hemvård/person o månad, årsgenomsnitt	53,40	47,81	53,35
Funktionshindrade med service			
Volymutveckling			
Antal LSS	376	379	386
Antal SOL	60	73	71
Nyckeltal			
Andel med insats jämfört riket, %	115	115	109
Kostnad jämfört riket, %	107	102	102

Sammanfattning nyckeltal och verksamhetsmått

Utvecklingen följer planerna. Stöd och service ges i fler olika former inom ett bredare utbud av tjänster. Där utbudet av mer traditionella delarna krymper i volym, lång sikt, medan de tidigare och mer förebyggande verksamheterna ökar i volym. Kvalitet och kostnader håller sig på rimliga nivåer och rör sig långsiktigt åt rätt håll.